

ZWIĄZEK MOSTOWCÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

POLISH SOCIETY OF BRIDGE ENGINEERS
Collective Member of
International Association for Bridge and Structural Engineering

BIULETYN INFORMACYJNY

lipiec–wrzesień 2007 r., nr 3 (57)

Słowo przewodniczącego ZMRP

Szanowni i Drodzy Koleżanki i Koledzy!

Drugie nasze spotkanie na łamach „Biuletynu” chciałbym poświęcić dwóm grupom zagadnień. Pierwsza z nich to kilka uwag na temat bieżących wydarzeń, a druga to propozycje szerszej współpracy naszego Związku z innymi stowarzyszeniami.

To, że przyroda nie znosi próżni widać jak na dłoni w działalności ZMRP. Nie tak dawno odbyło się Krajowe Zebranie Delegatów, a już mam informacje na temat rozstrzygnięć dotyczących przyznanych Medali „Za wybitne osiągnięcia w polskim mostownictwie” oraz Laureata Konkursu „Dzieło Mostowe Roku”. Rozstrzygnięty został Konkurs Fotograficzny. O tym ostatnim szczególnie informacje znajdują się w tym „Biuletynie”. Należy jednak podkreślić, że w porównaniu z poprzednim wzbudził on zainteresowanie w wielu – ale niestety jeszcze nie we wszystkich – Oddziałach. Przy tej okazji dziękuję i gratuluję Organizatorom Konkursu tak udanej imprezy oraz Jury za ciężką pracę.

Medalem ZMRP zostali uhonorowani koledzy: Włodzimierz Głowczak z Oddziału Małopolskiego, Stanisław Pawełski z Oddziału Łódzkiego oraz Marian Skawiński z Oddziału Świętokrzyskiego. Obszerne sylwetki tych zasłużonych dla polskiego mostownictwa kolegów zostaną przedstawione w następnym „Biuletynie”. Warto przy tej okazji zauważyć, że nie wszyscy Oni są znani z działalności konferencyjnej. Wszyscy jednak swoją działalnością zawodową przyczynili się do rozwoju polskiego mostownictwa i reprezentują tych, którzy w ciszy i spokoju, bez rozgłosu tak wiele dla polskiego mostownictwa zrobili.

Statuetkę za „Dzieło Mostowe Roku” przyznano Przedsiębiorstwu Robót Inżynieryjnych FART Spółka z o. o. z Kielc za budowę wiaduktu drogowego w Kijach. Dodatkowo dyplom z okazji tego wyróżnienia otrzymuje Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Kielcach.

Serdecznie dziękuję Kapitułom przyznającym te najwyższe wyróżnienia za poświęcony czas, dokonanie wnikliwej oceny i wybór Laureatów.

Na ostatnim posiedzeniu Zarządu Związku dokooptowano do jego składu nowych kolegów. Są to znani z działalności na rzecz naszego środowiska: koleżanka Ewa Miotek (Oddział Gdański) oraz koledzy: Edmund Budka (Oddział Dolnośląski), Stanisław Kamiński (Oddział Zachodniopomorski), Adam Podhorecki (Oddział Pomorsko-Kujawski). Gratuluję tego wyróżnienia i życzę satysfakcji z działalności na rzecz naszego środowiska.

W tym numerze przedstawiamy również relację z kolejnej wyprawy mostowców z Oddziału Warszawskiego – tym razem do Grecji.

Druga grupa zagadnień jest związana ze współpracą z innymi stowarzyszeniami. Odbyłem już wstępne rozmowy na ten temat z przewodniczącym Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa oraz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Rzeczypospolitej Polskiej. Są to organizacje tematycznie nam bliskie, liczniejsze, znacznie dłużej działające, a tym samym mające większe doświadczenie. Wielu naszych członków należy również do PZITB oraz do SITK. Wszyscy jesteśmy członkami tej samej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Myślę, że podjęcie takiej współpracy będzie dla nas korzystne. Zresztą w niektórych Oddziałach taka współpraca sporadycznie ma już miejsce od wielu lat. Ważniejsze jest jednak to, że na co dzień współpracujemy ze sobą zawodowo. Nie czuję się upoważniony, aby już dzisiaj przekazywać informacje na temat obszarów wspólnych działań, ale mam nadzieję, że z nieskrywaną przyjemnością zrobię to w następnym „Biuletynie”.

Na koniec jeszcze nadrobienie zaległości. Chciałbym w tym miejscu serdecznie podziękować PZITB za to, że nasz „Biuletyn” ukazuje się w „Inżynierii i Budownictwie”. Oddzielne podziękowanie składam redaktorowi „Inżynierii i Budownictwa” dr. inż. Stefanowi Pyrakowi – mostowcowi z wykształcenia („siedział w jednej ławce studenckiej” z dyrektorem Zygmuntem Paterem, którego przecież przedstawiać nie trzeba) i myślę, że również z sympatii – za troskę o właściwy poziom edytorski „Biuletynu”.

Kazimierz Furtak

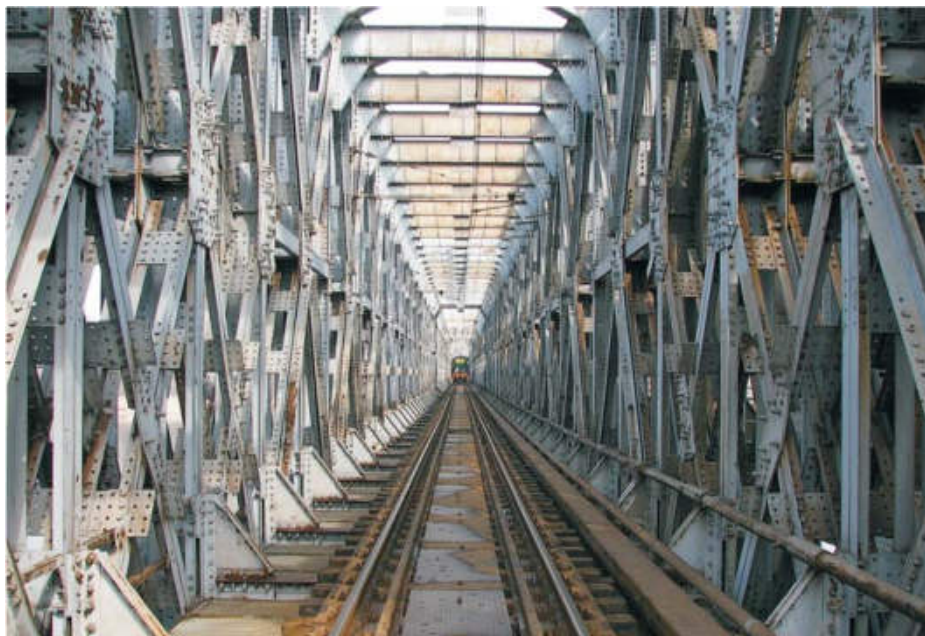
Wyniki Konkursu Fotograficznego 2006 Związku Mostowców RP na najlepsze zdjęcie mostu w Polsce

W 2004 r. Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej ogłosił stały Konkurs Fotograficzny na najlepsze zdjęcie mostu w Polsce. W regulaminie Konkursu, opublikowanym wówczas w Biuletynie Związku Mostowców, napisano: *W trosce o kształtowanie wycucia estetyki u projektantów i budowniczych mostów Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza stały, coroczny Konkurs na fotografię propagujące walory estetyczne obiektów mosto-*

wych w Polsce. Obiekty mostowe powinny być dumą regionów i miast oraz przydawać im piękna. Powinny stawać się ich wyróżnikami nie tylko jako dzieła techniki, ale również jako przyciągające uwagę akcenty estetyczne.

Konkurs 2006 r. cieszył się, podobnie jak poprzednie jego dwie edycje, dużym zainteresowaniem – wpłynęło 68 prac od 12 uczestników. Liczba fotografii zgłoszonych przez uczestnika wynosiła od

I NAGRODA

Modlin, most kolejowy na linii nr 9 Warszawa-Gdańsk
Mariusz Prędoła – godło „FORT”

II NAGRODA

„Łuki Milówki” wiadukt w ciągu drogi ekspresowej S69
Żywiec-Zwardoń w Milówce
Grzegorz Łaba – godło „MONIKA”

III NAGRODA

Ruchomy most kolejowy w pobliżu Szczecina
Wojciech Średniawa – godło „SALI”

1 do 13. Warunkiem uczestniczenia w Konkursie była przynależność do Związku Mostowców RP.

Sąd Konkursowy w składzie: Katarzyna Janikowska (Bydgoszcz), Ewa Michalak (Rzeszów), Andrzej Niemierko (Warszawa) i Paweł Pierściński (Kielce) na posiedzeniu 1 lutego 2007 r., po przeprowadzeniu w sposób jawny 2-stopniowej eliminacji, spośród 68 fotografii do ostatecznej rozgrywki zakwalifikował 10. W głosowaniu tajnym, spośród tych 10, przyznano 3 nagrody i 3 wyróżnienia.

Podział nagród był następujący:

I nagroda: praca FORT – Modlin, most kolejowy na linii nr 9 Warszawa-Gdańsk; autor: Mariusz Prędota (20 punktów na 24 możliwe),

II nagroda: praca MONIKA – „Łuki Milówki” – wiadukt w ciągu drogi ekspresowej S69 Żywiec – Zwardoń w Milówce; autor: Grzegorz Łaba (17 punktów),

III nagroda: praca SALI – ruchomy most kolejowy w pobliżu Szczecina; autor: Wojciech Średniawa (16 punktów).

Wyróżnienia przyznano pracom:

„abc 2006” – most Tumski we Wrocławiu we mgle; autor: Władysław Kluczewski (9 punktów),

WYRÓŻNIENIE

Most Tumski we Wrocławiu we mgle
Władysław Kluczewski – godło „abc 2006”

WYRÓŻNIENIE

Most w Krośnie Odrzańskim II
Oktawia Michalska – godło „Essing”

ESSING – most w Krośnie Odrzańskim II; autor: Oktawia Michalska (8 punktów),

„3 kominy” – Turoszów – wiadukt nad linią kolejową; autor: Piotr Rychlewski (6 punktów).

Cechą charakterystyczną Konkursu 2006 był liczny udział uczestników z innych oddziałów Związku: Górnośląskiego – dwóch uczestników oraz Dolnośląskiego, Małopolskiego i Wielkopolskiego po jednym. Siedmiu uczestników było członkami Oddziału Warszawskiego.

Sąd Konkursowy zwrócił uwagę na coraz wyższy poziom nadsyłanych prac i dając temu wyraz przyznał dodatkowe nagrody:

Mariuszowi Prędocie – od Pawła Pierścińskiego – nagrodę w postaci autorskiego wydawnictwa „Czas krajobrazu” za wysokie walory zdjęcia, które zdobyło główną nagrodę,

Mariuszowi Prędocie – od Katarzyny Janikowskiej – nagrodę w postaci wydanego w tych dniach autorskiego albumu „Mosty na Wiśle” za piękne uchwycenie pylonu na zdjęciu „Warszawa – most Świętokrzyski”, a także wszystkim uczestnikom, którzy zakwalifikowali się do ostatniego etapu Konkursu – od Katarzyny Janikowskiej – 7 albumów autorskich „Dzieło mostowe roku”.

Uroczyste ogłoszenie wyników Konkursu, wraz z wręczeniem nagród laureatom, odbyło się podczas XVII seminarium „Współczesne metody budowy, wzmocnienia i przebudowy mostów”, organizowanego przez Politechnikę Poznańską i Oddział Wielkopolski ZMRP w Rosnówku w dniach 5–6 czerwca 2007 r. Przewodnicząca Sądu Konkursowego Katarzyna Janikowska wraz z przewodniczącym Związku Mostowców RP prof. Kazimierzem Furtakiem wręczyli nagrodzonym i wyróżnionym dyplomy oraz albumy z dziedziny architektury, krajoznawstwa i fotografii.

Doceniając rolę, jaką odgrywa Konkurs w kształtowaniu odczucia estetycznego wśród mostowców, organizatorzy tegorocznego Seminarium przewidzieli w programie więcej czasu na prezentację wszystkich prac zgłoszonych na Konkurs. Prezentację tę, wraz z komentarzem, przedstawił niżej podpisany.

W holu obok sali konferencyjnej zawisł plakat o wymiarach 0,90 × 6,35 m, na którym przedstawiono wszystkie prace nadesłane na Konkurs, grupując je zgodnie z przeprowadzonymi przez Sąd selekcjami. Plakat cieszył się dużym zainteresowaniem

WYRÓŻNIENIE

Turoszów – wiadukt nad linią kolejową
Piotr Rychlewski – godło „3 kominy”

PRACE ZAKWALIFIKOWANE DO II ETAPU

Krościenko (1)
Andrzej Stańczyk – godło „Krościenko 1”

„Łuki Milówki 2” wiadukt w ciągu drogi ekspresowej S69
Żywiec-Zwardoń w Milówce
Grzegorz Łaba – godło „MONIKA”

Most w Krośnie Odrzańskim
Oktawia Michalska – godło „ESSING”

Warszawa, most Średnicowy
Mariusz Prędoła – godło „FORT”

PRACE ZAKWALIFIKOWANE DO I ETAPU

Kładka dla pieszych nad DTS
w Katowicach
Wojciech Średniawa – godło „SALI”

Łabędź i most
Adam Wysokowski – godło „CHOPPER”

Woj. śląskie. Wiadukt kolejowy
w m. Wisła Głębcze
Krzysztof Markowicz – godło „FOTOS”

Gdzie jest Ola? (1)
Andrzej Stańczyk – godło „Gdzie jest Ola?”

To nie pustynia – wiadukt nad A2
Jadwiga Wrzesińska – godło „NIKT”

Schody wiaduktu
im. ks. Józefa Poniatowskiego
Andrzej Marecki – godło „NOKTURN”

Warszawa – most Świętokrzyski
Mariusz Prędoła – godło „FORT”

Krościenko (3)
Andrzej Stańczyk – godło „Krościenko”

Most Milenijny we Wrocławiu
Andrzej Marecki – godło „NOKTURN”

„A to Polska właśnie” akwedukt
Sz. B. Zuga w parku w Arkadii
Jadwiga Wrzesińska – godło „NIKT”

Pylon południowy mostu Milenijnego
we mgle
Władysław Kluczewski – godło „abc 2006”

Kładka na szlaku turystycznym
Szkłarska Poręba-wodospad Kamieńczyk
Piotr Rychlewski – godło „kładka 1”

Wschód słońca most kolejowy przez
Poprad na trasie Muszyna-Rytro
Piotr Rychlewski – godło „poranek 6.00”

Warszawskie mosty – nokturn we mgle
Andrzej Marecki – godło „NOKTURN”

Szkłarska Poręba most na szlaku
turystycznym do Śnieżnych Kotłów
Piotr Rychlewski – godło „góry 12”

Most Milenijny we Wrocławiu
w angielskiej mgle
Władysław Kluczewski – godło „abc 2006”

Most Śląsko-Dąbrowski w Warszawie (3)
Andrzej Stańczyk – godło „Gdzie jest Ola?”

Połączyć! – most w Toruniu 1997 (1)
Andrzej Stańczyk – godło „Połączyć”

uczestników Seminarium i jak się należało spodziewać wywołał liczne komentarze oceniające werdykt Sądu Konkursowego. Komentarze te były szczere i otwarte, tym bardziej, że organizatorzy zadbali o odpowiedni nastrój podczas wymiany poglądów.

Konkurs jest kontynuowany w bieżącym roku. Zachęcamy do wzięcia w nim udziału. Termin nadsyłania prac konkursowych upływa 31 grudnia 2007 r.

Andrzej Niemierko

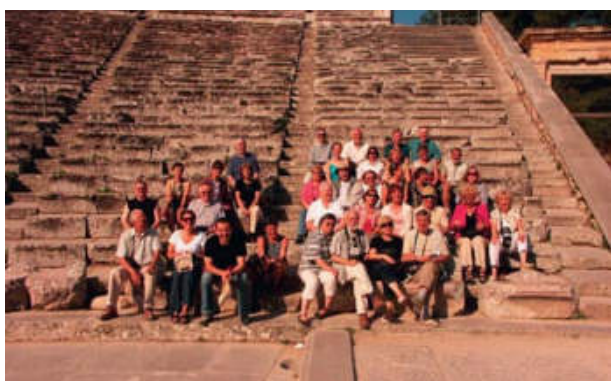
Grecja 2007 widziana oczyma Mostowców

Tradycyjnie, jak co roku, w trakcie majowego długiego weekendu, mostowcy z Warszawskiego Oddziału Związku Mostowców RP udali się na wyprawę – tym razem do słonecznej Grecji.

„Ojciec Dyrektor Wyprawy” Janusz Wiśniewski (rys. 1) zaproponował bogaty i bardzo intensywny program zwiedzania, bowiem wyprawy organizowane przez Oddział Warszawski łączą podziwianie obiektów mostowych z poznawaniem historii i kultury odwiedzanych regionów.

Wyprawa trwała 15 dni (od 21 kwietnia do 5 maja 2007 r.) i objęła swoim zasięgiem wszystkie ważniejsze i ciekawsze miejsca Grecji. Historyczne miejsca, miasta-twierdze, bogate muzea – można by wymieniać długo. Może zrobimy to przy innej okazji. Teraz chcemy Państwu opowiedzieć jedynie o mostowym aspekcie wyprawy i pokazać kilka najciekawszych obiektów reprezentatywnych z punktu widzenia zmieniającej się sztuki budowania drogowych obiektów mostowych.

Starożytne zabytki upamiętniające historię zwiedzający Grecję spotyka na każdym niemal kroku. Trasy turystyczne wiodą tradycyjnie między innymi do Myken, Koryntu i na Akropol w Atenach. Mostowcy mieli swoją trasę, nietypową i bardzo bogatą w odwiedzane miejsca oraz podziwiane obiekty. I choć historię Grecji i jej zabytki poznawaliśmy już w szkole od najmłodszych lat, na miejscu nie obyło się bez zaskoczeń.

Rys. 1. Uczestnicy wyprawy do Grecji – mostowcy Oddziału Warszawskiego ZMRP odpoczywający na widowni teatru w Epidaurze; pierwszy po prawej „Ojciec Dyrektor Wyprawy” Janusz Wiśniewski

Rys. 2. Kolumna jońska Herajonu (świątyni Hery), najstarszej budowli w Olimpii (600 r. p. n. e.)

Najpierw porządkie greckie. Wszyscy inżynierowie budownictwa wiedzą, jak wygląda głowica kolumny doryckiej, jońskiej i korynckiej (rys. 2 i 3). Zdziwienie budzi jednak fakt, że klasyczny widok świątyni Apollona w Koryncie (widok powielany w wielu przewodnikach) to kolumnada składająca się z siedmiu kolumn w stylu... doryckim (rys. 4).

Starożytna Grecja, kojarzona często z miastami-państwami rozrzuconymi na wysepkach między morzem Jońskim, a morzem Egejskim, to w istocie państwo zlokalizowane na terenie górzystym. Zachowane do czasów nam współczesnych antyczne budowle, wzniesione w tak górzystym terenie, świadczą dobitnie o umiejętnościach starożytnych budowniczych. Za przykład niech posłużą, najwspanialsze po budowlach Akropolu Ateńskiego, zabytki antyczne znajdujące się w Delfach, położonych na stokach Parnasu. W tym ośrodku kultu Gai – Matki Ziemi, od czasów doryckich znajdowało się także sanktuarium Apollona (rys. 5), a wyroczniami były Pytia i Sybilla.

Wróćmy jednak do mostownictwa. Najstarszy odwiedzony obiekt mostowy to mały kamienny most (rys. 6), zlokalizowany w okolicy Myken, które szczyt rozwoju kultury przeżyły około 1100 r. p. n. e. To w Mykenach Schliemann odkrył sklepiony grobowiec, uznawany za grobowiec Agamemnona – króla Myken, to na akropol w Mykenach prowadzi słynna Brama Lwów.

U podnóża góry Parnas, w malowniczej miejscowości Livadia (59 km od Teb) mogliśmy podziwiać średniowieczny sklepiony most łukowy (rys. 7) oraz kilka jego replik, budowanych w kolejnych okresach, aż po wiek dziewiętnasty.

Rys. 3. Skorodowana głowica kolumny korynckiej znajduje się wśród ruin starożytnego miasta Messena

Rys. 4. Kolumny doryckie świątyni Apollona (około 540 r. p. n. e.) są symbolem Koryntu

Uroczę okazały się mosty z przełomu XVII i XVIII wieku: kamienny most nad suchą fosą wiodący do bram weneckiej twierdzy w miejscowości Methoni (rys. 8) oraz, ponoć najświetniejszy w Grecji, most w miejscowości Arta, na wzburzonej rzece Arathos, także sklepiony, o załamanej niwelecie i pięciu kamiennych przęsłach o różnym promieniu sklepień i rozpiętości (rys. 9).

Dwudziesty wiek był reprezentowany przez ciężki most betonowy (rys. 10) wiodący do sanktuarium w Olimpii u stóp wzgórza Kronosa oraz przez most kratowy (rys. 11). Ten ostatni jest o tyle ciekawy, że na fotografii jest widoczna także kapliczka przydrożna upamiętniająca tragedię komunikacyjną. Takich kapliczek przy drogach jest w Grecji sporo, choć są dowodem na znaczącą liczbę wypadków – mają jednak swoisty urok i stanowią przestrożę dla

kierowców pokonujących czasami bardzo wąskie i przeraźliwie kręte serpentyny dróg.

Nie można pominąć mostów nad Kanałem Korynckim. Jeden z nich pokazano na rys. 12, bardziej w celu prezentacji kanału niż walorów estetycznych mostu.

Kilka słów należy się także najnowszej budowli mostowej. Jest nią pięcioprzęsłowy podwieszony most Rion-Antirion, wybudowany w latach 1998 – 2004, na terenach sejsmicznych, o rozpiętości przeszło 560 m, za 800 mln euro (rys. 13).

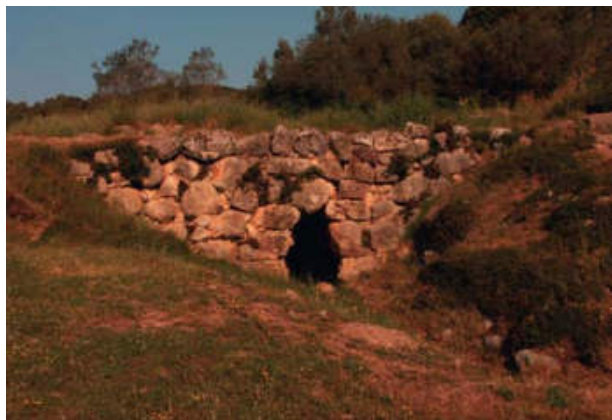
Były także kładki dla pieszych, np. współczesne kładki podwieszane, ale znacznie ciekawiej wyglądają kładki rozpięte między skałami, na których wybudowano prawosławne monastery. W Grecji znajduje się kilka ośrodków społeczności klasztornych.

Rys. 5. Starożytna świątynia Apollona w Delfach (III w. p. n. e.) na kształt amfiteatru zbudowanego wśród wysokich skał

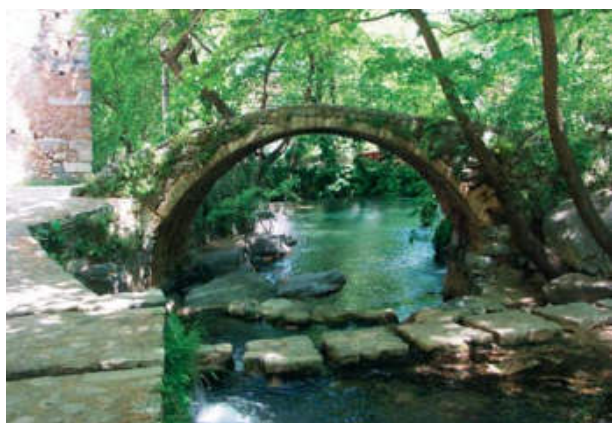
Rys. 8. Methoni – kamienny most prowadzi do jednej z czterech bram w murach warownej twierdzy z czasów weneckiego panowania na Peloponezie

Rys. 6. Najstarszy most Grecji – most z okresu cywilizacji mykeńskiej (1700 – 1100 p. n. e.)

Rys. 9. Arta – most na wzburzonej rzece Arathos, ponoć najświetniejszy most w Grecji

Rys. 7. Średniowieczny most sklepiony w miejscowości Livadia u podnóża góry Parnas

Rys. 10. Most do Sanktuarium w Olimpii – największego ośrodka kultury greckich bogów, tutaj znajdowała się świątynia Zeusa Olimpijskiego ze słynnym posągami dłuta Fidiasza

Rys. 11. Most kratownicowy i przydrożna kapliczka, jakich wiele przy greckich drogach

Rys. 14. Kładka dla pieszych do jednego z klasztorów Meteory

Rys. 12. Kanał Koryncki ma szerokość 23 m, długość 6,34 km i głębokość 80 m

Rys. 15. Region Epiru – kręte autostrady są budowane na stromych zboczach gór. Jak widać na fotografii, w przeciwieństwie do naszego kraju, w Grecji jest możliwa wyraźna ingerencja w środowisko naturalne

Rys. 13. Most Rion-Antirion ułatwiający komunikację między Grecją kontynentalną a Peloponezem, oddany do użytku w 2004 r.

Najważniejszy znajduje się na wyspie Święta Góra (góra Athos 2033 m), ale na mostowcach największe wrażenie zrobiły klasztory Meteory – wzniesione na niedostępnych słupach skalnych o wysokości dochodzącej do około 600 m (rys. 14).

Migawki z historii budowania obiektów mostowych wypada zakończyć widokami współczesnych dróg budowanych na zboczach gór i prowadzonych tunelami (rys. 15). W terenie o tak pięknej i dzikiej przyrodzie (widzieliśmy dzięki kozice wspinające się po zboczach mijanych gór) można budować drogi i to z jakim rozmachem. Dobrze, że mostowcy to widzieli, ale czy to wystarczy. Jedno jest pewne – te nowe autostrady będą z pewnością bezpieczniejsze niż stare, wąskie serpentyny, które wiodły mostowców śladami kolebki europejskiej historii – historii zjednoczonej Europy.

*Doc. dr hab. inż. Barbara Rymsza
Dr inż. Janusz Rymsza
Instytut Badawczy Dróg i Mostów w Warszawie*

Redakcja „Biuletynu Informacyjnego Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej”
03-301 Warszawa, ul. Jagiellońska 80, tel. (0-22) 675-43-75, fax (0-22) 811-17-92
e-mail: biuletyn@zmrp.pl, www.zmrp.pl

Redaktor: mgr inż. Piotr Rychlewski **Współpraca:** dr inż. Wojciech Średniawa
Wydawca: Fundacja PZITB Inżynieria i Budownictwo, 00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14